

TƯ TƯỞNG CHỦ ĐẠO VÀ BẢN SẮC NỀN CỘNG HÒA TẠI MIỀN NAM.

Nguyễn Quang Duy

Việt Nam Cộng Hòa là một quốc gia với kinh tế tự do, y tế đại chúng, người cày có ruộng, báo chí tự do, tôn giáo, văn học, văn nghệ, nghệ thuật, giáo dục phát triển và đặc biệt có một nền dân chủ pháp trị với tam quyền phân lập rõ ràng.

Hệ tư tưởng nào đã giúp một quốc gia vừa giành được độc lập, phải đối đầu với chiến tranh và chỉ trong vòng 20 năm đã xây dựng được nền tảng nói trên?

Triết lý giáo dục tại miền Nam là nhân bản, khai phóng và dân tộc, mà giáo dục là nhằm truyền đạt tư tưởng, bởi thế tổng hợp của ba triết lý chính là tư tưởng chủ đạo và bản sắc Việt Nam Cộng Hòa.

Chủ đạo hay chỉ đạo

Tư tưởng chủ đạo ở một người, một tổ chức, một quốc gia là tư tưởng đã trở thành một căn bản triết lý và đạo đức giúp cá thể đó suy nghĩ độc lập và hành động một cách tự do.

Khi đã thấm nhuần tư tưởng chủ đạo thì con người tự ý thức và nhận trách nhiệm để thực hiện tốt nhất trong hoàn cảnh và khả năng cho phép.

Khác với tư tưởng chỉ đạo hay định hướng thường buộc con người phải đi theo và thực hiện những điều đã được vạch ra.

Thí dụ đảng Cộng sản lấy tư tưởng Mác Lê làm tư tưởng chỉ đạo. Khi tư tưởng này phá sản, thể chế cộng sản thiếu tư tưởng chỉ đạo chỉ bầu víu vào những định hướng do Bộ Chính Trị đưa ra.

Nhân Bản Nền Tảng Xã Hội Đa Nguyên

Nhân bản là lấy con người làm gốc.

Đã nói đến con người là nói đến suy tư. Nói đến suy tư là nói đến sự khác biệt giữa người với người. Hai trẻ sinh đôi lớn lên trong các điều kiện tương tự cũng mang nhiều khác biệt.

Suy tư lại dẫn đến hành động, hành động ảnh hưởng lẫn nhau, ảnh hưởng đến xã hội.

Ở mỗi người thì suy tư và hành động mỗi lúc mỗi khác, lúc đúng lúc sai và ai cũng đều có thể sửa đổi khi có cơ hội được sửa đổi.

Xã hội nhân bản chấp nhận sự khác biệt giữa các cá nhân nhưng không chấp nhận dùng sự khác biệt để đánh giá con người, không chấp nhận sự kỳ thị hay phân biệt tư tưởng chính trị, giàu nghèo, địa phương, tôn giáo, chủng tộc.

Con người nhân bản luôn tìm hiểu, chấp nhận và tôn trọng mọi sự khác biệt để cùng nhau xây dựng một cuộc sống hài hòa trong cộng đồng dân tộc. Nhân bản là cội nguồn của tinh thần đa nguyên.

Ở xã hội nhân bản không ai có quyền lấy người khác làm phương tiện hay công cụ phục vụ cho mục tiêu của bất cứ cá nhân, đảng hay tổ chức nào. Mọi người đều có giá trị như nhau, có quyền và có bổn phận như nhau.

Tinh thần nhân bản nhìn nhận giới lãnh đạo quốc gia cũng dễ mắc phải những sai lầm thậm chí có thể gây ra tội ác. Một thể chế nhân bản là một thể chế đa đảng đối lập, quyền lực của tầng lớp lãnh đạo bị giảm thiểu và được pháp luật chặt chẽ kiểm soát.

Nhằm xây dựng một xã hội nhân bản mọi chiến lược, chính sách, chủ trương, hành động quốc gia đều phải phù hợp với nhân sinh quan về con người, hướng đến mục đích phục vụ con người, quan tâm tới quyền lợi và hạnh phúc của con người.

Đồng thời với nền giáo dục nhân bản, các sinh hoạt tôn giáo, sắc tộc, hướng đạo, văn hóa, nghệ thuật đều được khuyến khích và hỗ trợ một cách công bình không thiên vị. Các sinh hoạt nói trên góp phần không ít trong việc thực hiện xã hội nhân bản tại miền Nam.

Mặc dù chưa phải là một thành viên trong Liên Hiệp Quốc, miền Nam đã nhìn nhận, áp dụng và cổ vũ quyền con người, quyền dân sự được ghi trong bản Tuyên Ngôn Quốc Tế nhân quyền.

Trong hoàn cảnh chiến tranh, gia đình của những người ở phía bên kia vẫn được đối xử một cách công bằng như mọi công dân khác. Họ được luật pháp bảo vệ, được quyền bầu cử, quyền tham gia chính trị, được làm ăn buôn bán, con em họ được đến trường như mọi trẻ em khác tại miền Nam.

Từ năm 1962, chương trình Hồi chánh giúp trên 200 ngàn người ở phía bên kia buông súng quay về tạo dựng cuộc sống mới trong cộng đồng dân tộc.

Khai phóng để bắt kịp các nước tân tiến

Khai phóng là bằng khả năng và trí tuệ hướng đến sự thật, đến điều tốt, điều thiện, đến cái mới cái hay cái đẹp (Chân, Thiện, Mỹ).

Người có tinh thần khai phóng là người có suy nghĩ độc lập không cần sự chỉ đạo của người khác hay dẫn dắt bởi tập thể. Họ dễ dàng thích ứng với mọi môi trường và nhanh chóng đạt được những mục tiêu mới làm giàu cho cuộc sống họ, gia đình và nhân quần xã hội. Họ là những con người tự do.

Người có tinh thần khai phóng không ngừng hướng tới sự tiên bộ, tôn trọng sự thật, có tinh thần khoa học, mở rộng tiếp nhận những kiến thức khoa học kỹ thuật tân tiến trên thế giới.

Tinh thần khai phóng sản sinh cho xã hội những công dân biết sử dụng quyền tự do của họ một cách có trách nhiệm, biết tiếp nhận tinh thần dân chủ, xây dựng kinh tế, phát triển xã hội, tinh hoa văn hóa nhân loại để góp phần vào việc hiện đại hóa quốc gia và xã hội, giúp cho xã hội tiên bộ tiếp cận với văn minh thế giới, góp phần phát triển sự cảm thông và hợp tác quốc tế, tích cực đóng góp vào sự thăng tiến nhân loại.

Tinh thần khai phóng trong thể chế cộng hòa tạo sự bình đẳng giữa người với người, sự công bằng cho mọi công dân, và mọi người có đồng đều cơ hội tích cực cạnh tranh trở thành lãnh đạo quốc gia như trở thành Tổng Thống hay dân biểu nghị sĩ.

Nhờ tinh thần khai phóng, miền Nam đã xây dựng một hiến pháp và một thể chế dân chủ tam quyền phân lập rõ ràng. Mô hình chính trị là mô hình lưỡng đảng đối lập tranh quyền. Nền Cộng Hòa tại miền Nam có thể được xem là một nền dân chủ hiến định pháp trị tiên tiến vào bậc nhất trong khu vực Á châu thời ấy.

Tinh thần dân tộc giữ gìn bản sắc Việt Nam

Tinh thần dân tộc đề cao các giá trị dân tộc như: độc lập, tự chủ, thuần phong mỹ tục hay chuẩn mực xã hội. Tinh thần dân tộc hình thành và phát triển theo lịch sử xây dựng, bảo vệ đất nước và bảo vệ dân tộc.

Tùy hoàn cảnh tinh thần dân tộc được biểu hiện qua hành động một cách khác nhau. Thời bình, thúc đẩy chúng ta đóng góp phát triển kinh tế, xã hội, văn hóa, nghệ thuật, nâng cao dân trí. Thời chiến giúp đoàn kết cùng nhau đánh đuổi ngoại xâm.

Tinh thần nhân bản và tinh thần khai phóng giúp cho chúng ta cởi mở, cầu tiến, học hỏi điều hay cái đẹp của các dân tộc khác còn tinh thần dân tộc giúp chúng ta giữ gìn bản sắc của người Việt Nam. Nền Cộng Hòa tại miền Nam tôn trọng các giá trị đặc thù, các truyền thống tốt đẹp của dân tộc trong mọi sinh hoạt liên hệ tới gia đình, nghề nghiệp, sắc tộc, địa phương và đất nước. Đồng thời bảo tồn và phát huy được những tinh hoa hay những truyền thống tốt đẹp của văn hóa dân tộc để không bị mất đi hay tan biến trong những nền văn hóa khác. Mặt khác bảo đảm sự đoàn kết và trường tồn của dân tộc, sự phát triển điều hòa và toàn diện của quốc gia.

Kết

30-4-1975 nền Đệ Nhị Cộng Hòa đã đi vào lịch sử, nhưng bản sắc Việt Nam Cộng Hòa - nhân bản, khai phóng và dân tộc - vẫn được bảo tồn và truyền đạt đến các thế hệ Việt Nam ngày nay.

Một người, một nhóm, một dân tộc thiếu tư tưởng chủ đạo sẽ không biết đang làm gì, sẽ đi về đâu, đi cách nào và làm sao để đạt được mục tiêu tối thượng.

Tổng hợp triết lý nhân bản, khai phóng và dân tộc là tư tưởng chủ đạo hướng dẫn những người miền Nam, nhất là những người cộng hòa tiếp tục con đường tiếp tục đấu tranh cho tự do của người Việt từ Bắc xuống Nam.

Bản sắc Việt Nam Cộng Hòa ngày nay được nhiều người miền Bắc biết đến đặc biệt là giới trẻ những người đang tìm kiếm một con đường thay cho con đường cộng sản đang bị nhân loại đào thải.

Tư tưởng chủ đạo nhân bản, khai phóng và dân tộc đã thích hợp và thành công ở miền Nam Việt Nam, thì cũng sẽ thích hợp với cả hai miền Nam Bắc khi Việt Nam đã có được tự do.

Nguyễn Quang Duy
Melbourne, Úc Đại Lợi

5-6-2015

www.vietnamvanhien.net